

OTVORENA ARHIVA PRIVREMENIH UMETNIČKIH INTERVENCIJA NA NASLEĐU JUGOSLOVENSKOG MODERNIZMA

Sonja Jankov, samostalni kustos
Mentor: prof. dr Milena Dragičević Šešić

D@NEV 2018

Digitalna edukacija: digitalne kompetencije
za audio-vizuelno nasleđe i kulturu sećanja

tematska i teorijska eksplikacija

Šta?

- Umetničke intervencije koje su naknadne, a ne deo primarnih arhitektonskih projekata
- Privremene umetničke intervencije koje menjaju ili oživljavaju izgubljene funkcije prostora (borba protiv privatizacije, gubljenja zelenila, džentrifikacije, reanimacija frabrika, itd.)
- UI koje čine javnosti dostupne ili vidljive neke lokalitete koji to inače nisu

Zašto?

privremene umetničke intervencije u javnim prostorima su efemerne, kratkotrajne i nedokumentovane, zbog čega su retko arhivirane. Među umentičkim intervencijama ima onih koje su ciljno *in situ* kako bi reanimirale neki prostor, ali ih ima i onih kojima to nije bila primarna namera, ali bacaju novo svetlo na ovaj značajan period istorije arhitekture i urbanizma koji je drugačije recipiran tokom SFRJ, tranzicije, novomedijske ere.

Kako?

Arhiva koja se dopunjuje (ne direktno, nego preko arministratora/urednika)

Prioritet UI u neumetničkim prostorima

Upućivanje na, a ne ponavljanje, sličnih postojećih arhiva

primenjena metodologija

Prikupljanje građe

- Pretraživanje arhiva događaja, publikacija, štampe, portfolia umetnika i projekata organizacija i kustoskih kolektiva
- Prikupljanje postojećeg digitalnog materijala i digitalizovanje analognih materijala
- Intervjui
- Otvoreni pozivi, kontakti mejlovima uz slanje formulara za upis podataka
- Izložbe tokom kojih mogu da se digitalizuju analogni materijali i snime intervjui
- Dokumentovanje novonastalih intervencija

Predstavljanje u arhivi:

- (1) fotografija – u slučaju video dokumentacija se upućuje na primarni izvor
- (2) lokacija, uključujući po mogućstvu ime arhitekta i datum izgradnje u slučaju intervencija rehabilitacije
- (3) metapodaci koji omogućavaju dalje pretraživanje po arhivi
- (4) opis i podaci o produkciji
- (5) dodatna literatura
- (6) izvori (linkovi)

Klasifikacija građe u arhivi

Osnovna: (1) istorijska metoda

- (2) Izborna preko tagova koji se kombinuju (npr. Hrvatska + stambeni objekat + rehabilitacija = Vitić pleše, Kwart...)
- (3) preko mape

Metapodaci

1. Kreirani alatima za digitalizovanje (vreme digitalizacije, tehnički podaci o fajlu)
2. Kreirani od strane autora digitalizacije (kustoski kolektivi, umetnici, istraživači, institucije, urednik onlajn arhive)
3. Dodeljeni naknadno, arhiviranjem i postavljanjem na platformu (tagovi/key words za pretraživanje)

višemedijsko • kustoska inicijativa • in situ • site specific • otvoreni prostor • zatvoreni prostor • javni prostor • privatizovano • privatni izvor • javni izvor • zaštićena prava • cc licence • audio-vizuelni materijal • stambena zgrada • obrazovna institucija • zdravstvena institucija • turistički kompleks • sportska hala • institucija kulture • administrativna zgrada • zelena površina • ruina • spomenik kulture • 1960s • 1970s • 1980s • 1990s • 2000s • 2010s • koncept • realizovano • instalacija • konceptualna • Srbija • Hrvatska • Kosovo • Slovenija • BiH • Makedonija • Crna Gora [. . .]

Kategorije metapodataka prema: vrsti intervencije, vrsti građe koja se arhivira, lokaciji, godini, produkciji

Autor: Branislav Nikolić

Naziv: Kiosk

Medij: skulptura

Dimenzije: 310 x 200 x 260 cm

Fotografija: Branislav Nikolić

Produkcija: Oktobarski salon

Datum realizacije: 2001.

Datum upisa: 4. maj 2019.

Lokacija: Beograd, Knez Mihajlova ulica

Dodatne napomene: in situ, otvoreni javni prostor, privatni izvor, javni izvor, zaštićena prava, skulptura, audio-vizuelni materijal, 2010s, realizovano

Literatura: Jankov, Sonja, "Full-Scale Architectural Models in Post-Yugoslav Art Practices," *Interkulturalnost* (16, 2018), 57-66.

Autor: Asocijacija Apsolutno

Naziv: Apsolutno mrtvo

Medij: akcija, izveštaj-katalog sa fotografijama i videom

Dimenzije: 7 minuta (video dokumentacija)

Fotografija: Asocijacija Apsolutno

Produkcija: Asocijacija Apsolutno

Datum realizacije: 21. septembar 1995.

Datum upisa: 4. maj 2019.

Lokacija: brodogradilište u Novom Sadu

Dodatne napomene: in situ, site specific, otvoreni javni prostor, privatni izvor, javni izvor, zaštićena prava, fotografija, audio-vizuelni materijal, 1990s, realizovano, instalacija, intervencija, višemedijsko

Literatura:

Association Apsolutno (Zoran Pantelić, Dragan Rakić, Bojana Petrić, Dragan Miletić), *The Absolute Report*, Frankfurt am Main: Revolver, Archiv für aktuelle Kunst, 2006

Bojana Petrić, Gordana Nikolić, Zoran Pantelić (ur.) *Apsolutno sada: smrt, konfuzija, rasprodaja (asocijacija Apsolutno 1993–2005)*, Novi Sad: Muzej savremene umetnosti Vojvodine, 2015.

Asocijacija APSOLUTNO je sprovela istragu kako bi utvrdila uzrok smrti dva transportna preokookeanska broda koja su se u to vreme nalazila u novosadskom brodogradilištu. Brodogradilište je prepoznato kao važan privredni resurs u jednoj ekonomskoj infrastrukturi, koje je upotrebljeno kao metafora društvenih okolnosti sredinom devedesetih u Jugoslaviji. Zbog međunarodnih ekonomskih sankcija, brodogradilište je u tom trenutku bilo zatvoreno i stoga je na najbolji način ilustrovalo apsolutno realno stanje društva koje je prolazilo kroz rat i hiper-inflaciju praćenu opštim osiromašenjem. Zaključak istrage - apsolutno mrtvo - nametnuo se i kao logičan naziv za celokupnu akciju. Izveštaj-katalog je dokumentarno-dokazni materijal istrage koja je sprovedena na brodovima koji su tokom istrage bili okruženi belom trakom, kao mesta udesa.

Autor: Tanja Vujasinović

Naziv: Neisporučeni neoni gospodina Lackovića

Medij: intervencija, objekat, akcija, eksperimentalni film

Dimenzije:

Fotografija: Tanja Vujasinović

Produkcija: Tanja Vujasinović, projekat „Grad na drugi pogled“
(Galerija Galežnica), projekat „Spajalica 2“ (MMSU)

Datum realizacije: 2014

Datum upisa: 4. maj 2019.

Lokacija: Velika Gorica, Hrvatska

Dodatne napomene: višemedijsko, in situ, site specific,
otvoreni javni prostor, privatna izvor, zaštićena prava,
fotografija, audio-vizuelni materijal, stambena zgrada,
2010s, realizovano, umetnička akcija

Literatura:

Tonči Kranjčević Batalić, „Neisporučeni neoni gospodina Lackovića“ *Pogledaj.to*, 03.04.2014.

Gospodin Lacković je bio jedan od prvih na jugoslovenskom prostoru koji je izučio rad s neonima još pedesetih godina prošlog veka u Americi, gde je proveo deset godina. Nakon toga je ipak odlučio da se vrati kući gde je nastavio rad sa neonima. Posla je bilo, ali na kraju je nastupilo razočarenje. Tehnologiju neona su zamenile LED lampe, a gospodin Lacković je 2009. morao u prevremenu penziju zbog nemogućnosti zarade od neona. Međutim, iza njega je ostalo dosta neona koje Tanja Vujasinović reanimira u okviru umetničke akcije.

Autor: Neli Ružić

Naziv: Stolen Future

Medij: video, intervencija

Dimenzije: 5'23"

Fotografija: Neli Ružić (video still)

Produkcija: Udruženje Slobodne veze (projekat „Motel Trogir”)

Datum realizacije: 2014/2015.

Datum upisa: 4. maj 2019.

Lokacija: Motel Sljeme u Trogiru, arh. Ivan Vitić, 1965.

Dodatne napomene: kustoska inicijativa, in situ, site specific, otvoreni prostor, zatvoreni prostor, privatni izvor, zaštićena prava, audio-vizuelni materijal, turistički kompleks, ruina, privatizovano, spomenik kulture, zelena površina, 1960s, 2010s, realizovano

Literatura: Saša Šimpraga, Nataša Bodrožić (ur.), *Motel Trogir: nije uvijek budućnost to što dolazi*, Zagreb: Slobodne veze, 2014

SR / EN

O arhivi (uključuje teorijsko i istorijsko-umetničko razmatranje)

Umetničke intervencije 1960s-1980s

Umetničke intervencije 1990s

Savremena umetnička praksa

Kustoski modeli

Mapa

Indeks umetnika i arhitekata

Kritike i prikazi

See also

Kontakt

vizuelni materijali (c) autori
koncept archive (c) Sonja Jankov

in situ
skulptura
višemedijsko
kustoska inicijativa
site specific
otvoreni prostor
zatvoreni prostor
cc licence
stambena zgrada
obrazovna institucija
zdravstvena institucija
turistički kompleks
sportska hala
institucija kulture
administrativna zgrada
zelena površina
ruina
privatizovano
spomenik kulture
koncept
realizovano
instalacija
rehabilitacija
konceptuala
performativno
projekcija